

MUSIK | RECENSION

DN:s kritiker: Här är 2021 års bästa klassiska skivor

UPPDATERAD 2021-12-14 PUBLICERAD 2021-12-13

Illustration: Mia Nilsson

DN:s kritiker har utsett 2021 års bästa klassiska album. Och i toppen blev det faktiskt svenskt i år igen! Varsågoda - här listas årets bästa album, från plats fem till ett.

5. Benjamin Britten och Claude Debussy

”Les illuminations”, ”Ariettes oubliées”

Sofie Asplund och Lunds kammarsolister

(Swedish Society/Naxos)

Ingen låter som Sofie Asplund! Hennes övertonsskimrande röst och osvikliga känsla för både text och undertext gör henne till en artist som bara förtjänar superlativer. Den Ålandsfödda sopranen har under pandemiåret lämnat ifrån sig två högkaratiga skivproduktioner: albumdebuten med Britten och Debussy, tillsammans med Lunds kammarsolister, och dessförinnan Helena Munktells fina, franska praliner till sånger med Peter Friis-Johansson, på albumet från BIS.

Lyssna på de virvlande tonexplosionerna i Brittens tonsättningar av Arthur Rimbauds vilda iakttagelser, och hur hon med sinnlig nerv och precist gehör tar hand om Verlaines dikter i Debussys ”Ariettes oubliées”, och Munktells nordisk-franska sånger. Att en nordisk sångerska dessutom sjunger som en infödd fransyska kan delvis skyllas Barbara Hannigans mentorskap, men har nog framför allt att göra med Asplunds jublande, självklara musikalitet.

4. Florence Price

”Symphonies nos. 1 & 3”

Philadelphia Orchestra och dirigent Yannick Nézet-Séguin

(DG/Universal)

Att Florence Prices förbisedda musik i år fick en förstklassig, Grammysnominerad inspelning på anrika DG är ett steg i rätt riktning mot en rikare repertoar. Tonsättaren föddes i Little Rock, Arkansas 1887 och sökte sig senare till Chicago för att bland annat studera komposition. I 1930-talets segregerade USA blev hon den första afroamerikanska kvinnan som fick en symfoni framförd av en större amerikansk symfoniorkester. Under sin livstid skrev hon över 300 verk, däribland flera symfonier och solokonsert för såväl piano som violin. Både hennes första och tredje symfoni är komponerade i Dvorákstil, där svunna tiders romantik stämmer träff med Söderns spirituals. Men Price har samtidigt ett eget uttryck som kan te sig både sorglöst och sorgset i samma verk. Philadelphia Orchestra med chefdirigenten Yannick Nézet-Séguin på pulten ger både detaljerna och helheten den omsorg hennes förföriska musik förtjänar.

3. The Brandenburg Project

”Twelve Concertos”

J S Bach, Olga Neuwirth, Brett Dean, Uri Caine, Mark-Anthony Turnage, Steven Mackay, Anders Hillborg.

Swedish Chamber Orchestra, dirigent Thomas Dausgaard

(BIS, 3 cd-box)

”Bach Reborn” hette Örebroprojektet att gifta ihop Bachs sex så kallade Brandenburgkonsert med nykomponerade partners. Resultatet blev turnéer runt om i Europa, en heldag på The Proms i Albert Hall samt en box av brokig blandning Brandenburgare – nya och gamla.

I centrum står kreativa Svenska Kammarorkestern och dirigenten Thomas Dausgaard. Med dem internationella solister som Håkan Hardenberger och Tabea Zimmermann i spänstiga tolkningar; elegant fraserade med skönt basmullig klangbild.

Bland de nykomponerade verken sprakar Olga Neuwirths kommentar till nr 4. Istället för cembalo: skrivmaskin, istället för blockflöjter: en ilsket väsende flöjt. Och till trean Anders Hillborgs ”Bach Materia” med underbara Pekka Kuusistos fiol i full frihet på såpade stråklianer och stunsig basgång. Uri Caine kommenterar femman med stompigt sväng.

2. Vitezslava Kaprálová

”Waving Farewell. Orchestral works”

**University of Michigan Symphony Orchestra, dirigent
Kenneth Kiesler**

(Naxos)

Den tjeckiska tonsättaren Vitezslava Kaprálovás musik är så egensinnig och passionerad att man baxnar. De filmiska kvalitéerna, känslan för orkestrering i sångcyklerna och tonpoemen vittnar om en symfoniker av rang och potentiell operatonsättare. Hur kan denna färgstarka konstnär och dirigent ha hamnat i historiens bakvatten?

Svaret skylls delvis hennes förtidiga död 1940 i sviterna av tuberkulos. Kaprálova var 25 år gammal, nygift och levde i exil i Paris, dit hon flytt undan den tyska ockupationen.

Bohuslav Martinu hade blivit hennes mentor och nära vän. Men det var inget litet arv hon lämnade efter sig. Cd:n ”Waving farewell”, döpt efter den melankoliska orkestersången med samma titel, borde heta nåt i stil med ”Welcome back”. Lyssna på

den spritsiga, franskt doftande Miniatursviten för orkester, och Amy I-Lin Chengs fina tolkning av den senromantiskt sjudande pianokonserten. Kaprálovás musik måste helt enkelt in på konserthusens repertoar - här godtas inga ursäkter.

1. Malva Quartet

”Wooden Bodies”

Musik av Karin Rehnqvist, Tebogo Monnakgotla, Aleksandra Vrebalov, Lo Kristenson och Caroline Shaw.

(Footprint/Naxos)

Malvakvartetten bildades 2008 på Högskolan för scen och musik i Göteborg och består av violinisterna Linnea Hällqvist och Knapp Brita Pettersson, violasten Maria Jonsson och cellisten Maja Molander. Gruppen har vunnit sitt stora anseende genom att utforska stråkkvartettmusikens hela spektrum. Den genre som på 1700-talet födde den dialogiska formen i musik, likt ett samtal mellan röster. Malvakvartetten har bland annat intresserat sig för hur denna form kan kommunicera med en barnpublik och hur den förstås i andra kultursfärer än den västerländska. På albumet ”Wooden bodies” ägnar de dock sitt fokus åt sin kanske främsta specialitet; att lyfta fram den stråkkvartettmusik som görs i dag. Det är musik som i Malvakvartettens händer fullkomligt tar andan ur en. Som sjunger och dansar, fräser och gör motstånd, retas, utmanar och bryter sig loss i sin iver att skapa dialog.

Årets klassiska album, plats sex till tio:

6. Claudio Monteverdi

”L’Orfeo”

Fredrik Malmberg, Ensemble Lundabarock med flera

(Bis/Naxos)

7. Malin Broman och Simon Crawford-Phillips

"Visions of a century"

(dB Productions/Naxos)

8. Sven-David Sandström

"Uppbrott"

Christoffer Holgersson, Hanna Husáhr, Olle Persson med flera

(Daphne/Naxos)

9. Helena Munktell

"Kammarmusik och sånger"

Sofie Asplund, Tobias Ringborg med flera

(BIS/Naxos)

10. Arnold Schönberg

"Pierrot lunaire"

Patricia Kopatchinskaja

(Alpha/Naxos)

Årets bästa klassiska album är framröstade av DN:s kritiker
Camilla Lundberg, Sofia Nyblom, Martin Nyström och Johanna
Paulsson.

Läs mer:

[Årets bästa skivor](#)

[DN-kritikernas personliga favoriter](#)

TEXT

DN

Camilla Lundberg

Sofia Nyblom

kultur@dn.se

Martin Nyström

Johanna Paulsson